

ZENTAI ELLENŐR.

Helyi és vidéki érdeki társadalmi és közgazdasági hetilap.

Szerkesztő és kiadóhivatal: Kinizsi-utca 758. sz. hova a lapot érdeklő közlemények, hirdetések, az előfizetési pénzek és hirdetés díjak intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 forint. — Egyes számok a szerkesztő lakásán és Zettin József ur kereskedésében 10 kr-ért kaphatók.

Megjelenik
minden vasárnap.

Hirdetések:

Hirdetési díj egy négyszög-centiméternyi térért 2 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatás után 30 kr. — Nyilttér petitsoronként 10 kr.

A választások előtt.

Soha képviselőválasztás olyan fontos nem volt, mint a küszöbön álló.

Fontos általában azért, mert az új községi törvény a nép jogait a közigazgatás terén tökéletesen megsemmisítette, s a mit jogából meghagyott: az a képviselőválasztás.

Fontos különösen miránk zentaiakra azért, mert községi miszeriánknak egyedüli kutfeje: a választott képviselők helytelen kijelölése.

Töviről-hegyére ismerem a községi életben lefolyt legutóbbi hat év történetét, kimondom tehát, hogy Zenta város ezidőszerű nyomorúságát s minden baját a választott képviselők okozták.

A virilis intézmény által megteremtett vagonarizstokrácia Zenta város képviselőtestületében 100 tag által van képviselve, kiket a nép által szabadon, meggyőződése szerint választott 100 tag volna hivatalra egyensúlyozni.

Hivatalra volna, ha az intézők rövidlátásából olyan választott képviselők nem kerültek volna ki az utóbbi hat év alatt, kiket külön osztályozni s két csoportra osztani kell, nevezetesen: az önállóan gondolkodó független férfiak és a proletárok csoportjára, kik közt a 100-as szám ismét megoszlik. Az utóbbiaknak, a nagyszáju, dologkerülő, hitvány proletároknak megválasztásuk után rendszerint legelső dolguk a hatalmi párt szárnyai alá húzódní, ott a konc mellett sütkérezni, a napot lopni s ezt mindannyira ismételni, valahányszor a pártok uralmában változás áll be.

A szabadválasztás eme karrikaturái, torzítványai, kik azon a réven jutnak be a képviselőtestületbe, hogy ott a község minden alkatrészének javát, boldogságát előmozdítják, az utolsó hat évben gombamódra szaporodtak föl, s az abnormális viszonyok folytán tág tér nyílt egyéniségük érvényesítésére, eldobták maguktól rendes foglalkozásukat, becsületes kenyérkeresetüket, s most vagy mint napidíjasok, vagy mint hivatalnokok töltik tétlenül a napot és rajzolják haszontalanul az ákumbakumokat.

A választóknak első sorban nem azok fölött kell itélni, kik fölhasználták a korrupciót, hanem azok fölött, kik eladták magukat; a proletároktól, heréktől s naplopóktól kell a közgyűlés termét megtisztítani, ezekkel a hivatatlan elemekkel kell első sorban leszámolni; ezeket az üres fejű éhenkórászokat kiebrudalni s ilyenek bejutását (kiknél eladó minden, ha vevő akad) a jövőre minden áron meg kell akadályozni.

Az ellenzéknek elegendő önálló, független, szókimondó, napidíj- és hivatalra nem aspiráló férfi áll rendelkezésére; ez a párt, mely négy hosszú éven keresztül küzdött, mint egy szál ember, s csak pár emberből nőtte ki magát azzá, a mi, — ez a párt sokkal többet tapasztalt szervezkedése, működése alatt, semhogy jól meg-

nem válogatná embereit s elegendőképen meg nem hányná vetné jelöltjei névsorát.

A város közönségének ama része, mely ezen párthoz nem tartozik, elég szomorú képét látja a proletárok lelkiismeretlenségének. Azoknak pedig, kik megvásárolták ezeket a szolgálteket, be kell látni, hogy azok mennyire veszélyesek a községi és állami életre. Épp azért szeretjük binni, hogy a szabadválasztás joga s a megválasztandók névsora ezuttal nem fog beszennyeztetni az ismeretes dologkerülőkkel.

A megválasztandó képviselők hat évig lesznek hivatalra a város ügyeit kormányozni, azért válasszunk önálló, független, megbízható embereket! Ezt a város és egyéni érdekünk egyaránt követeli.

Bergel Kálmán.

Zenta város képviselőtestületének 1886. évi június hó 15-én tartott rendkívüli közgyűléséről.

I.

Ennek a rendkívüli közgyűlésnek rendkívüli az eredménye: Gombos és Mikosevics bevallani kényszerültek, hogy többé nem ármithatják a közönséget. Fanyalodott szívvel az első beismerte, hogy a házipénztár állaga oly kedvezőtlen, hogy a házi szükségletek sem fődözhetők, a második pedig ezt a nyilatkozatot tette: Roszul gazdálkodunk, az oktatás sokunkra ráfér, talán rám is.

Az ellenzék évek óta nem szünet meg a közönséget figyelmeztetni a rossz gazdálkodásra, kitarotán küzdött a tanács, helyesebben Mikosevics-Gombos ellen. De ők folyton gúnyolódva számadataink fölött azzal ámitották az ármithatókat, hogy az évi zárszámadásokat többlettel zárták le. Most bebizonyult, hogy ezek a többletek csak a papíron voltak, míg tényleg óriási hiány lappangott a városházán. A mai közgyűlés után tudja Zenta város közönsége, hogy sem posztója, sem pénze nincs.

Az is kétségbevonhatatlanul bebizonyult, hogy Mikosevics, Gombos és Grundböck között nem barátság, hanem társas viszony áll fenn. És ez sokat megmagyaráz a körkemence és az építkezések körül. A csárdai utra a 250 ezer frtból el lett különítve 72 ezer frt, az ut még félig sem kész, és a 72 ezer frt elköltetett, f. i. másra, de nem az utra. És ezeknek az embereknek még van bátorságuk nem csak az utcán járni, hanem a közgyűlés elé állni és Grundböck számára, a tisztességet kizáró módon, pénzt követelni. Mikor az amugy is soványan díjazott tanítóknak ki kellene adni fizetésüket, akkor nincs pénz, de Grundböcknek minden áron kell szerezni, nem az utra, hanem mert közeledik a július elseje és a társak bajba keveredhetnének.

Mikosevics megengedte, hogy a rossz gazdálkodás vádját őt is illetheti. — Illetni illeti, de csakis azzal a megkülönböztetéssel, hogy mint ügyész és képviselő a város és a nagyközönség rovására igen rosszul

gazdálkodott, de mint Mikosevics a maga hasznára jobban nem is gazdálkodhatott volna, mint a mikép gazdálkodott; a maga zsebjeire annyira jól gazdálkodott, hogy senkire nem illenek jobban Máté evangélistának e szavai: „ott is aratsz, a hol nem vetettél, és a hol nem vetettél, ott is takarsz”, — mint éppen ő rá. Az árvák ennek a megmondhatóí!!

A polgármester, tanács és a velük egy uton haladó szolgálhadra nézve ma ismét paraszas nap volt.

Ezek a perszónák mostanában ugy vannak a közgyűléssel, mint az asszonyok a nagymosással. Mindenkinek fölér egy ilyen nap egy alapos — hidegleléssel.

Szabó László és Kozics István urak adták be ma is a khinint meglehetősen adagokban. Zúgott is belé a kenyérpárt füle, feje!

Még Mikosevicset is elhagyta tőle az eréll és ész, a kinek pedig most kéne ám csak igazán lenni.

Elhagyta a szegényt annyira, hogy ismét elővette a régi verklit s annak érzékboszantó dallamaival zengte el a régi nótát, hogy Grundböcknek cipót! Grundböck éheznek! Alamizsnát neki! Pedig ma már köz-tudomású dolog, hogy ők mindannyian kenyerespajtások s érdekük azonos. Még perrel is fenyegetődzött, ő, ki számtalan pert provokált, ki valamennyi vállalkozót perre kényszerített a város ellen. Miért? (most vált el) hogy a kenyerespajtás érdekében a per ódiumával hasson.

Maró gúnnyal jellemezte Bergel Ferenc ezt a pajtáskodást, midőn utalt arra, hogy a néptanítóknak nem jut fizetés, de a tanács egyetlen kedves gyermeke: Grundböck kenyerespajtás érdekében a várost svihákságba viszik. Elköltötték a pénzt s most vadbankokat bocsátatnak ki vele, mint azt a kétségbeesett iparlovagok, bözziánerek, szélhámosok s kerülő uton járó hitelvesztett firmák teszik. A Hürkecz Pisták, tanácsstagok és Tönki Pisták megszavazták Grundböcknek a cipót s Grundböck most házalni fog Zenta bonnjaival uzsorásokhoz, zálogkövetítőkhöz, bözziánerekhez és svindlerekhez.

Zenta várost közönséges svindlerré degenerálták, most még csak az van hátra, hogy ellicitálják a városházát. Ha a sárgalabu polgármester és a Tönki Pisták még egy hónapig gazdálkodnak, — bekövetkezik ez is!

A közgyűlés az ellenzéknek nagy elégtételt szolgáltatott, de éppen olyan szomorúat. Mert az elégtétel árát az amugy is nyomorgatott polgárok fizetik meg.

II.

Gombos 9¼ óra után üdvözölve a képviselőtestületet, megnyitotta a közgyűlést.

A horgos-öbectsei vasutnak f. hó 17-én meg-ejtendett közigazgatási bejárása alkalmára a tisztí ügyész, a városi mérnök, Matkovics József, Mester L., Kohn S., Rigyicski D. küldettek ki.

A jun. 10-én meg nem tartott közgyűlést illetőleg Gombos azt adja elő, hogy jöllehet a kiküldött bizottságot fölhitva, miszerint a lajstromot készítsék el 10-ikére, de a bizottság föl hívásának nem

tehetett eleget, mert az adókönyvek d. e. az adó-
fizető közönség érdekében hivatalban voltak, és
így a bizottság csak d. u. 2—6 óráig dolgozha-
tott. És jöllehet a legnagyobb buzgalommal mű-
ködtek, még sem készülhettek el a kitűzött időre.
A tanács azt javasolja, hogy a 10-ikére kitűzött
rendkívüli közgyűlés e hó 21-én tartassék meg.

Kozics: A közgyűlés minden körülmé-
nyek között föltétlenül össze lett volna hívandó,
mert a képviselőtestület így határozta. Ez pedig
foganatosítandó. Mint multról nem szólok. A köz-
gyűlésnek elhalasztása oly indokok alapján, minő-
ket a polgármester előadott, mérlegelesök csak
a közgyűlés hatáskörébe, nem pedig a polgár-
mester uréba tartozik. A mit a polgármester ur
most bejelentett, akkor is bejelentette volna.
Es most is csak mellékesen, a vasuti incidens
bevonásával tette. Ezért a polgármester ur eljá-
rását nem tartom korrektnek. A 21-iki terminust
nem tartom hosszúnak, mert a reklamációk el-
intézése, a névjegyzék végleges összeállítás
ennyi időt igénybe vesz. De attól tartok, hogy
az eladók el lévén foglalva a vásáron, a gazdák
is alig várják, hogy kimehessenek, sokan el fog-
nak maradni a közgyűlésről és így nem érvénye-
síthetik befolyásukat a fölötté fontos ügyre. A
polgármester ur hibás eljárása folytán jutot-
tunk ide. Hogy a képviselők minél számosabban
jelenhessenek meg, előbbi időt indítványozok ki-
tűzteni.

Gombos: Elöttem szóló képviselő ur szavai-
nak helyreigazításaként csak annyit jegyzek
meg, hogy nem akartam a képviselő urakat hiába
társztani. A hibás kifejezést pedig visszautasítom.
Vásárra a képviselők úgy is bejönnek,
tehát a közgyűlésen megjelenhetnek, míg hétköz-
nap nem jönnének be.

Szabó L.: Nem akarok a dolognak nagy
fenekét keríteni. A polgármester ur nem saját
eljárásának igazolására szólalt föl. Hogy a meg-
jelenés fáradsággal jár-e, nem tartozik a polgár-
mester urhoz, és ahhoz sincs szava, hogy mit
tettünk volna. A képviselőtestület egyhangulag
hozzátartoztatott tiszteltben tartani megköve-
teli. Még általában sincs igaza a polgármester
urnak. Mert a kerületek, az elnökök kijelölhetők,
az alispán értesíthető, a lajstrom kiigazítása előtt,
a választás napjának kitűzését nem hát
ráltathatja, még pedig annyira nem, hogy még a
tisztújítást sem az idevonatkozó törvény 105. §-a
értelmében. A lajstrom kiigazítható, míg az alis-
pán a választást elrendeli. A polgármester ur
eljárását törvényesnek el nem ismerhetem. Mint-
hogy azonban esodát nem tehetünk, azt indítvá-
nyozom, hogy rövid határidő tüzessenek ki.

Kozics: Mintán a képviselők hangulatából
a készséges megjelenést következtetem, ezt ígé-
retnek veve a megjelenésre, az indítvánnyal nem
akarok erőszakoskodónak föltűnni, visszavonom
és készséggel elfogadom a 21-iki terminust. — Egyh.
elfogadtatik.

A csárdai utra kibocsájtandó utalványokra
vonatkozólag fölolvastatva a tanács javaslata,
elsőnek szólalt föl Boros Károly. Szerinte akkor
építsen a város, ha pénze lesz. (Több oldalról:
Igaz! Helyes!) Nem akar olyan képviselőtestü-
letnek tagja lenni, mely ilyen rosz gazdálkodást
megtud engedni és tűrni!

Gombos: A házipénztár állaga oly ked-
vezőtlen, hogy a házi szükségletek sem födözhetők.
Es így kénytelen a tanács a szóban forgó utalvá-
nyok kibocsájtását javasolni.

Szabó L.: Nem egyszer figyelmeztettem a
t. képviselőtestületet a tanács rosz gazdálkodására;
nem kívántatik ahhoz jöstehetség, hogy valaki
előre megmondhassa, miszerint a város szükség-
letei nem lesznek födözhetők. De hogy még oly
intézmények sem foganatosíthatottak, melyekre a
város készpénzzel rendelkezett, a mely gazda
a saját pénzügyeit sem rendezheti, azzal szemben
bizalommal nem viselkedhetem. A tanács és a
képviselettestület megbízatása lejárt, mi csak tűrt
állapotban vagyunk itt, tehát nem vagyunk ille-
tések terhes szerződések kötésére. Nem csak a
polgármestert, a tanácsot, hanem a képviselőtes-
tület is csak tűri a közönség. A 12 ik órában
ne avatkozzunk ilyen dolgokba. Sietessük a tör-
vényes állapot helyreállítását, addig halasztsuk el
az ilyen kérdések tárgyalását.

Mikosevics: Ha valaki komolyan, tag-
lejtéssel beszél, nem következik, hogy alaposan is
beszél. Fizetési kalamitásokat könnyű megjósolni;
ha a hid lebomlik, könnyű megmondani, hogy 80 ezer
frtra lesz szükség. Elöttem szólott képviselő ur sem
fizette le a vízvezetési költség rá eső részét; a gaz-
daközönség érdekében utakat csináltattunk. Ez költ-
ségbe került. Mig itt ülünk, addig törvényesen ülünk
itt. (Többen: Hát üljenek itéletnapig.) Mikosevics:
Maradhatnánk. (Nevetés. Fölkialtások: Hiszen tud-
juk, hogy szeretnénk.) A bizalom egyéni dolog.
En bízom a tanácsban, az ügyek becsületesen
vezettetnek. A beállott szükségletekről kell gondos-
kodni; feleljenek a vállalkozókkal szemben a ká-

rokért azok, kik a tanács javaslatának keresztül-
vitelét akadályozzák. Van a városnak pénze a
takarékpénztárakban mintegy 50—60 ezer frt.
Mi lett volna könnyebb, mint kivenni, mert hát
a födözetről okvetlenül kell gondoskodni. De nem
akarják a kamatokat elveszteni. Nem kellett volna az
utalványok kibocsátásához folyamodnunk, ha a
kukorica- és legelődj-szedéssel máskép járunk el,
de megakartunk a városnak ötezer frtot takari-
tani. Hogy mikép gazdálkodunk, elismerem, hogy
az oktatás sokunkra ráfér, talán magamra is.
Indítványozom, hogy a tanács abbéli javaslata
hogy a város terhére utalványok bocsáttassanak
ki, fogadtassék el más kiegészítő eszközök nem-
létében.

Bergel Ferenc: Az irálnyelvet nem
értem, csak úgy beszélek, mint érzek és gondol-
kodom. Különösnek tűnik föl előttem, hogy az a
csárdai ut egyszerre olyan sürgős lett. A szerző-
dés szerint a tanács egyetlen kedves drága
gyermek a szükséges téglamennyiséget köteles
lett volna egy év alatt szállítani; hogy ezt nem
tette, mindenki tudja, és azt is tudja mindenki,
hogy a tanács ezt az egyetlen kedves drága
gyermekét soha sem szoritotta a szerződés betar-
tására. A szegény tanító nem kapja fizetését, de
az egyetlen kedves drága gyermek soha sem ko-
pogtatott hiába, sőt vadbankókat is akarnak kibo-
csájtani, csak hogy az egyetlen kedves drága gyer-
meknek, Grundböcknek pénzt adhassanak. Ezeket
az utalványokat okvetlenül be kell a városnak
váltani, míg a födözetül kijelölt alap fölötté ingó.
Semmi sem kevésbé bizonyos, mintha a járdákra
ki dott előleg behajtható lenne; mert 30 frtot
vetettek ki olyasmire, mit én 15 frtért csináltat-
tam meg. Mindezeknél fogva az utalvány kibo-
csájtását el nem fogadom.

Boros K.: A kaszárnya-alap, a 250 ezer
frt elkötetett olyan dolgokra, a melyekben nincs
közönet. Keresztül vágják, összedarabolják a
földeket, több kárt, mint hasznot csináltak.
Csunya gazdálkodást visznek, 200 ember 20 ezer
vagyonra fölött rendelkezik. Orvoslásért a fő-
ispánhoz fordulok.

Szabó L.: A személyeskedés terén M.-ot
nem követem. Csak szorosán a tárgyhoz szólok.
Bizonyos összegek olyan dolgokra költettek el,
melyek jogossága mindeddig elismerve nincs; a
költségek nem voltak biztosítva, mégis végre-
hajtották. A karjadi ut és a vízvezetési költsé-
geit igen t. képviselőtársam a meghatározottab-
ban ellenezte. Már miért kellene annyira sürgő-
sen elkészíteni a csárdai utat, miért éppen most
annyira szükséges, miért kell annyira a pénz?
Ha több mint egy évig várhattunk, miért ne vár-
hatnánk még egy pár hétig? Kamatok kimelésé-
ről is beszelt Mikosevics. Hiszen nincs közöttünk
olyan, ki ne tudná, hogy a takarékpénztárak ki-
sebb kamatot fizetnek a betétek után, mint vesznek
a kölcsönök után. Miért fogadjon el a vállalkozó
100 helyett 75 frtot, ha joga van 100 frt-
hoz? En csak óva intem a képviselőtestületet, hogy
tartózkodjék a tanács javaslatának elfogadásától.
Es hogy gazdája legyen található a rosz gazdál-
kodásnak, névszerinti szavazást kérek.

Mikosevics: Elöttem szólott képvise-
lő ur nem ismeri a szerződést. A vállalkozó
perrel fenyeget. Nem a tisztújítás az első, hanem
a pénz. Hogy olyan Duogyerszky-féle pert elke-
rüljünk, bocsájtandók ki az utalványok. Ha a
tanács javaslata el nem fogadtatnék, mondassék
föl bizonyos összeg és a vállalkozót fizessenek ki.
Üdvözlöm a névszerinti szavazást és előbbi indít-
ványomat azzal egészitem ki, hogy csak birtokon
kívül legyen fölbevezhető.

Gombos: Készpénz nem lévén, utalvá-
nyok kibocsájtására kényserülünk; időközi kama-
tok nem terhelik a várost. Szabó ur a tanács
javaslatát elejtetni indítványozza, mig M. ur eb-
ben az esetben betétek fölmondását javasolja.

Szabó: Ez a kérdés nem is vonható in-
dítványba, mert ez új; a kölcsönkötés terhes
szerződés lévén, 30 napi határidő kitűzését és
101 képviselőnek hozzájárulását igényli.

Gombos: A tanács javaslatát és Szabó ur
indítványát névszerinti szavazás alá bocsájtom; a
kik a javaslat mellett vannak, igennel, a kik pe-
dig az indítvány mellett, azok nemmel szavaznak.

Mikosevics Gombos vadbankóit elfogadták:
Aulik I., Aulik G., Braun Ign., Bakodi Márton,
Burány Jenő, Bergel Lajos, Baráti Péter, Deutsch
Lajos, dr. Freund Sándor, Gombos Ign., Guelminó
Alajos, Horovitz Ad., Horovitz Bert., Kohn M.,
Kincses Istv., Kiss János, Kovács Péter, dr. Kuthy
J., Lukácsévics Ign., Matyók M., Papp I., Papp
stv., Papp Sebes., Rigycieski Dem., Radovánovits
M., Tönki Istv., Zsarkó A., Gombos G., Székfi
Gy., Boromisza J., Vujs S., Lukácsévics Istv.,
Kalmár A., dr. Glückstahl, Peczárszky Gy., Horo-
vitz L., Szárics B., Dudás L., Mikosevics J., Tóth
Pál, Rieger Ign., Tóth I., Gere P., Ujházy F.,
Kuthy L., Hürkecz Istv., — visszautasították:
Bóbány Istv., Braun Jakob, Biliczki Pál, Bóbány

A., Bün Imre, Biliczky M., Burány Gy., Bergel
F., Csernák P., Csernák A., Deák Ign., id. Fend-
rik A., Flesch I., Hegedüs F., Habram F., Hu-
szák I., Kozics, Lality V., Lantos F., Mester,
Mucsi A., Magyar I., Nikolics M., Németh K.,
Peczárszky M., Rieger Istv., Renkó M., Rieger M.,
Szabó I., Söti A., Szabó L., Tésits, Tóth M. I.,
Ujházy I., Vukovics M., Vadócz I., Vlasits, Boros
K., Puskás I., Ifkovics, Bóbány Gy.

*Tehát a vadbankókat elfogadták 46 an, vissza-
utasították pedig 41-en. Ha összehasonlítottuk a két
számot és levonjuk a tanácsbelieket és a végrehajtottak,
becsületeseket, licitánsokat, összesen 29-et, maradnak
17-en ez már csakugyan törpe kisebbség a 41 szám-
mal szemben. És az illetőknek van bőr az arcukon a
polgárok között jární, kelni!! A közönség csakugyan
példátlan türelmet gyakorol.*

*Hogy a vadbankó elfogadói lássák, minő rosz
fát tettek a tüzre, idézzük a belügyminiszteriumnak
a legutóbbi időben kiadott rendeletét. Ama kérdés
fölött, hogy ki pótolja az öngyilkossá lett nyugbe-
sereki városi pénztárnok által síkkasztott összeget. A
miniszteri rendelet az illetőkre nézve valóban lesújtó
ütlelet tartalmaz. A hiányzó összeget első sorban a
tanács tagjai, másodsorban a városi képviselők kö-
telesek megtéríteni. A könyvvivő és az ellenőr azonnal
fölfüggesztendő állásuktól, végül a polgármesterre a
föllebbezésben használt illetlen kifejezések miatt 200,
a tanács tagokra egyenkint 50 frt pénzbírság rovandó.
Ugy értesültünk, hogy minden képviselőre 55 frt
esett, és ezt már lefizetni is kényserültek. A 20—25
ezer frtból a 46 közül egyre-egyre tiszszerezsen 55 frt
fog kijutni, esetleg még több is, mert attól vesznek,
kinél találunk. Előre is gratulálunk.*

Különfélék.

— Schmausz Endre alispán ur orsz-
gyűlési képviselőnek f. hó 17-én azt az ünne-
pélyes ígéretet tette, hogy a képviselőválasztást
lehető legrövidebb időre, vasár- vagy ünnepnapra
tüzi ki.

— Kérelem városunk tiszt. iparos
mestereihez. A zentai közs. ipariskola ez évi
záró-vizsgálatai — mint a „Z. E.“ mult számában
is olvasható volt — f. hó 29-én, vagyis: szent
Péter-Pál napján lesznek megtartandók, még
pedig, a nm. vall. és közokt. miniszter
rendelete folytán, iparostanonc-munkakiál-
lítással egybekötve. Ezen munkakiállításoknak
két igen fontos célja van, az t. i., hogy ez által
egyrészről az illetékes hatóság, a nagy közönség,
végül az iparos mesterek meggyőződjenek az inasok
kézi szakügyességéről; másrésztől, hogy a munká-
kiállítás által a tanoncokban iparuk iránt az
előre való törekvés ideje korán fölebreztessék
és a verseny által az inasok a további képzésre,
tökéletesbülésre sarkaltassanak. Minden, iparágat
szerető mester beáthatja ebből, mikép a tanonc-
munkakiállítás messze jövőre kihatóvá v. lhat s
nagy horderővel bír, ha azt a tiszt. iparos mesterek
akként fogják föl, mely célból azt a magas kormány
mintegy megteremtette. Ugyanezért saját műhelyét
ismerteti s mint iparos csak saját jóhírnevét
örögbiti az a mester, ki a jelzett munkakiállítá-
son inasa készítette darabbal részt veszen. A ki-
állított munkákat, iparágak szerint, lelkiismeretes
szakemberek vizsgálják át és bíralják meg; s
minden megérdemelt munka kitüntetető oklevél,
vagy pénzbeli jutalomban részesül. Tisztelettel
kérem föl tehát ezuton e tiszt. iparos mester ura-
kat, mint szeretett polgártársaimat, hogy 1-ször:
minden iparos mester, kinek tanonca van, a
munkakiállításra akár egy, akár több darabbal
képviseletse jóhírnevnek örvendő műhelyét, azaz:
minden iparos inasnak (ha másképp nem) gaz-
dája parancsából legyen munkája a kiállításra;
es 2-szor, hogy f. hó 29-én délelőtt a nyilvános
szóbeli vizsgálatokon, rajz- es munkakiállításra,
ugy aznap délután 4 órakor a jutalmak kiosztásán,
vagyis a befejező ünnepélyen családt-
tagjaikkal együtt minél számosabban meg-
jelenni sziveskedjenek. Kiváló tisztelettel Zentán,
1886. jun. 16-án. Székfü György, ipartanod.
biz. elnök.

— Nyomdahiiba. A kéziratban nem
„tanárok“, hanem „tanarak“ állott. Zentán nin-
csenek tanárok, hanem tanarak vannak.

— Szabadkát is megáldotta Is-
ten polgármesterrel, akár csak Zen-
tát. A „Szabadság“ fölpanaszolja, hogy a ható-
sági személyek lábál tiporják az egyéni, a szólás-
és a sajtószabadság jogát. Sőt a jó szabadkaiak
nem is mulathatnak akkor, mikor kedvük szottyan.
Biz ez öreg hiba, és hogy a szabadkaiak ide
jutottak, azt látszik bizonyítani, hogy Szabadka
már csakugyan szabadka.

— Gombos Szabadkán készíti elő
a magának kedvező hangulatot. A
„Bácskai Ellenőr“-ben írat magáról dics zöngé-
ményt. Ez ellen nekünk nincs kifogásunk, a Szabad-

kán mondva csinált hangulattal Zentán úgy el fog csücsülni, hogy soha sem tápázkodik elő.

— A mindig éhes tanárok ismét fizetés-fölemelésért folyamodtak az iskolaszékhez, jóllehet 1884-ben fizetésük az állammal egyenlőre emeltetett, de hát ők még mindig éhesek, és most az államinál is magasabb fizetést kérnek. Ezek az emberek, úgy látszik, nem ismerik Cicero-nak ezt az elvét: „Az emberek leginkább azt tisztelik, kire a pénz nincsen hatással. A mely férfiun ez megismerszik, azt úgy tekintik, mintha a tűzpróbát kiállotta volna”, — de nem ismerik szent Pál mondását sem: „Minden gonoszságnak gyökere a pénznek szerelme”, — még kevésbé követik. Első pillanatra zavarba jöttünk, kérdeztünk magunktól: Hogyan feledkezhet meg egy testület a tisztességről ennyire? A második pillanatban azonban már nyitjára jöttünk a dolognak. Ez pedig az, hogy a testület vezetője Kuthy, kinek pénz az istene. A múlt héten a testület megajándékozta Gombost, Matkovics Lajost, Mikosevics Józsefet és Zsarkó Antalt egy-egy olajban festett arcképpel. De hát a prezent igen megnyomná a tanárok zsebét, III. éves pótlék címén a város kasszájából egy kis rebachehal szeretnék költségeiket megteríteni. És ilyen emberek nevelik a jövő nemzedéket.

— A zentai önkéntes tűzoltó egyesület, szerelvényeinek javítására, a népkerti rondóban f. hó 26-án nyári táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 60 kr., családjegy 1 frt 50 kr. Kezdeté esti 8 órakor. Fölül fizetések, tekintve a célt, köszönettel fogadtatnak.

— A csókai műkedvelő ifjúság f. hó 20-án, azaz ma, a kaszinói teremben az „Erdélyi Magyar Közmű. Egyesület” javára **narancs-szürettel** egybekötött táncestélyt rendez. Belépti díj: személyjegy 80 kr., családjegy 1 frt 50 kr. Kezdeté 8 órakor. Tekintettel a hazafias célra, fölülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— Folytatása Barsi János kimutatásának. Szüts L. 22 kr., Kohn S., Sztaity A., Peczarszky M., Erdélyi L., Zettin I., Kaufman J., Benes A., dr. Spitzer M., Braun V., Vartus A., Szorcik M., Jedlicska J., Burány K., Fleischman Ign., Deutsch A., L. I., N. N., Branovicski I. és Harsányi J. 30—30 krt.; Nikolics M., Flesch J., Deutsch L., Zettin Ign., Hirschenhauser J., Molnár G. J., Szárics B., Zsarkó J., Gombos Zs., Fehér J. O-Kanizsáról, Kalmár A. ülnök, Merényi D. 40—40 krt.; Bergel F., Burány Jenő, Horovitz A., Vuits S., Lukacsevics István, Horovitz L., Grundböck, D. F., Deák Ign., id. Poják M., Horti J., Molnár G. Gy., Deutsch F., Boromisza J., Or-

vény L., Márkus M., Molnár G. L., Molnár G. P., Poják Gy., Huszák A., Rudits Farkas, Matuszka A., Elek J., Csabai J., id. Boros K., Braun S., Schambach Katica, Mihálkovic J., Zentavidéki takp., Gere P., Guelminó Alajos, Nagy T., Brestyánszky K., Mucsi M., Burány L. J. 50—50 krt.; Barsi J., Hudzsits J., Kohn M., J. J., Tóth L., Reisz F., Benedek E., Gombos G., Matykó M., Zentai ált. takp., Kadván M., Szabó L., M. I., Tésits, Zsarkó A. 1—1 frtot; Mikosevics 2 frtot, Hevér P. Molnár 2 véka, Csíkmák M. egy véka buzát. Köszönet az özvegy és az árvák nevében a nemes adakozóknak!

— Jól esett szemünknek látni a központi népiskola udvarát. Csinosan van parkirozva és idővel szép lesz, s a gyermekek kedves üdülőhelyet találnak órák közben. Csak az a kerek kut sérti a szemet. Szépészeti, közegészségi és életbiztonsági szempontból a kerek kut szivárványossal váltandó föl.

— Hogyan törekszik Mikosevics a képviselőtestületet ámitani. Ugyanis azt mondta a legutóbbi közgyűlésen, hogy a tanács azért kényszerül a vadbankok kibocsájtására, mert a kukoricaföldek és legelőidők szedését illetőleg pénzügyi szempontból az eddiginél előnyösebb módot alkalmaz. A tanácsnak rögtön kell 20—25 ezer frt, míg a kukoricaföldekből jul. 15-ig 7770 frt, a legelőidőkből pedig csakis aug. 15-ig remélhető 8916 frt, tehát összesen 16686 frt, és ez az összeg is csak aug. 15-ikére remélhető. Ebből látható, hogy az aug. 15-ig befolyandó — ha befolyik — 16686 frtból nem lehet Grundböcknek 20—25 ezer frtot még június havában ki fizetni. De hát Mikosevics szerint ez is indok a vadbankok kibocsájtása mellett.

— Gombos a takarékpénztárhoz intézett átiratában vadbankokra 20 ezer forintot kért, míg a képviselőtestület elé terjesztett javaslatában már 20—25 ezer frtről beszél. Ha így halad, még nagy összegre emelkedhetnék, ha csak találkozik pénzügyi szempontból, mely vadbankokra pénzt adna.

— Folyó hó 17-én egy miniszteri titkár elnökléte alatt a megye alispánja, Zenta, Ada, Moholy kiküldöttéi Zentán a horgos-öbencei vasut ügyben értekezletet tartottak, mely abban állott, hogy megtekintették a térképeket és 1/12 órakor a helyszínére kocsiztak. — F. hó 21-én, azaz vásárhétfőn, a választást érdeklő közgyűlés lesz. Törekedjék azon minden képviselő megjelenni.

— Hogy a magyar sajtó az utóbbi évek alatt hova fejlődött, annak legszembezőkőbb bizonyítéka a „Budapesti Hírlap”, Magyarország

legelterjedtebb, legkedveltebb újsága, a mely naponként immár tizennyolcezer példányban jelenik meg. Oly szám ez, a minőt eddig nem mutatott föl nálunk lap és jele a művelt magyar közönség oly mérvű bizalmának, a minőtvel sajtónknak még egy organuma sem dicsekedett. A „Budapesti Hírlap” programját: magyar szellemben működni a magyarságot, fényesen igazolta az olvasóközönség, pártkülönbség nélkül. A lap vezércikkei mindig a közvéleményt fejezik ki függetlenül és nyíltan; tarca- és szépirodalmi rovatai becses és érdekes olvasmányok egész tömegét adják; a napi eseményekről pedig úgy a szerkesztőség belső tagjai mint külső dolgozói munkája által oly gyors, hű és kimerítő értesítésekkel szolgál, mint Magyarországon egyetlen más lap sem. Ugy a haza vidékein, mint az egész külföld nagyvárosaiban saját tudósítói vannak, a kik minden nap táviratokban közlik a „Budapesti Hírlap”-pal a nevezetesebb eseményeket. E naponként oly bő és érdekes tartalommal megjelenő lap kedves vendége lehet minden magyar háznak és szívesen láthatja minden család is, mert a szerkesztőségnek gondja van rá, hogy a „Budapesti Hírlap” mindig a jó ízlést szolgálja. Rendkívüli elterjedése mellett rendkívüli olcsósága is: negyedévenként csak negyedfél forint. A „Budapesti Hírlap” megérdemli, hogy eddigi nagy sikere még jobban fokozódjék és maradjon mindig a magyar közönség kedvence.

V e g y e s .

— Többet nem lehet kívánni. Csermő, Arad megye. Becces küldeményére van szerencsém önnel tudatni, hogy az öntől kapott Brandt R. gyógyszerész-féle svájci labdacsokat már elfogyasztottam s Istennek hála általok egészégetem visszanyertem. Mar ket évig szenvedtem makacs székrekedésben s a svájci labdacso 4 hónapi használata után egészen jól vagyok. Labdacsoit legjobb meggyőződéssel ajánlani fogom minden barátomnak s ismerősömnek. Rosenberg Mór.

G a b o n a á r a k .

Buza 7.30—40, árpa 4.60, zab 5.50—60, kukorica 4.60 mm A vételkédv az őszi szokványbuzát illetőleg a hét elején lanyha volt, a végén az ár egypár krajcárral emelkedett.

Bergel Ferenc.

Felelős szerkesztő: Reitmann Ferenc

Kiadótulajdonos: a „Zentai függetlenségi kör.”

Fogorvosi jelentés.

Több oldalról hozzám intézett tudakozódásokra van szerencém a n. é. közönség tudomására juttatni, miszerint én utazni nem szoktam, és mint eddig, úgy ezen nyár folyamán is rendelési illetve fogmütési óráimat d. e. 9—12 és d. u. 3—6-ig betartom.

Vidékiek előleges bejelentés esetén idő tekintetében **előnyben** részesülnek.

Unghvári Péter,
fogorvos.

Mütermem: Szegeden, új Mayer-ház.

A rakodó-parton levő **magtáram** f. évi aug. hó 1-től egy vagy több évre kiadó.

Tésits Sandor.

MEGHIVÁS.

A zentai hitelszövetkezet alulirt elnöksége a szövetkezet törzsbetevőit **f. évi június hó 24-én d. u. 2 órára**

rendkívüli közgyűlésre

hívja össze az alanti tárgysorozat megvitatására, kik is azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 29. és 30. §-ai értelmében a törzsbetétről szóló könyvecskéket, melyek legalább 4 héttel a közgyűlés előtt neveikre irattak, egy nappal a közgyűlés előtt a hivatalos helyiségben letéteményezni kötelesek.

TÁRGYAK:

1. A szövetkezet főmállásának idejére vonatkozó 7. §. módosítása s ennek alapján az igazgatás tekintetében szükségessé váló az alapszabályok 35. §-ára vonatkozó módosítások s változtatások.
2. Igazgatóság indítványa újabb törzsbetétek kibocsájtása s az alapszabályoknak ez irányban leendő módosítása iránt.
3. Az alapszabályoknak a közzétételre vonatkozó 27. §-ának módosítása.
4. Indítvány az alapszabályok 29. §-ának kiegészítése iránt oly irányban, hogy szavazattal csupán azok birjanak, kik beteteiket teljesen befizették.
5. Netáni indítványok.

Zentán, 1886. évi június hó 1-én.

Az elnök távollétében:

Scheinberger Dagobert, vezérigazgató.

SALGÓ-TARJÁNI TÖMÖR (darabos) és KOCKA-SZÉN.

A közeledő eséplési időny alkalmából ajánljuk a t. c. gazdászoknak

LOCOMOBILGÉPEK FÜTÉSÉHEZ

legjobb sikerrel alkalmas és évek óta elismert

tömör- (darabos) és kocka-szenünket

kívánatra minden vasúti állomásra szállítva és legolcsóbb árak mellett.

Salgó-tarjáni kőszénbánya-részv.-társulat Budapesten, József tér 12. sz. a.

Az igazgatóság.

Hirdetés.

Az Árpád-utcában, a központi fiiskolával átellenben, ezelőtt Heilbrunn Sámuel, jelenleg Börner Frigyes könyvkötő ur által lakott épülethez tartozó terjedelmes magtár f. évi július hó 1-től haszonbérbe kiadó.

Bővebb értesítést szerezhetni alólírott tulajdonosnál.

Zentán, 1886. évi jun. hó 17-én.

Cz. Samu Mathild.

5182/1886. sz.

Arverési hirdetmény.

Alólírt kir. járásbíróági joggyakornok mint bírói kiküldött az 1881. évi XL. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zentai kir. járásbíróság 592. számú végzése által Levit Herman javára Goldstein József ellen 57 frt tőke, ennek 1885. évi június hó 26-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 22 frt 15 kr perköltség követelés erejéig eirendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság fölülfoglalt és 1174 frt 60 krra becsült külföldi bolti árúcsikkok és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 75482/886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zentán végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére 1886-ik évi június hó 22-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zentán, 1886-ik évi június hó 11-ik napján.

Horovitz Sándor joggyakornok, mint kir. bir. kiküldött.

BUDAPESTI HIRLAP.

Fölhívás előfizetésre!

A „Budapesti Hirlap“ VI. évfolyamát járja. E hat esztendő publicistai pályánk legszebb emlékeit egyesíti. Nehéz föladatokkal jár az ily napi közlöny megalapítása, de nekünk azokat gyönyörűség volt teljesíteni. A szellemi munka értékét a siker próbálja ki. S a „Budapesti Hirlap“ fokozatosan növekvő, a magyar hiriapirodalomban példátlan sikerre hivatkozhat.

A magyar közönség a „Budapesti Hirlap“ -ot mindjárt megindulásakor kiváló rokonszenvével tüntette ki. A politikai irány, melyet választottunk és következetesen föntartánk: a magyar faji és nemzeti érdekek ápolása, függetlenül minden párttól, ugy a kormánytól, mint az ellenzékétől. — megnyerte Magyarországot művelt osztályainak szentesítését. Pártkülönbség nélkül csatlakozott hozzánk az egész haza legmagyarabb közönsége. Mert e hat éven át naponkint meggyőződött róla, hogy a „Budapesti Hirlap“ a magyar nemzeti ügynek él, ennek alája rendel minden személyes tekintélyt s mellékérdeket, ezért harcol összes szellemi erővel s függetlensége megadja neki az igazságkimondás bátorságát mindenkor, mindenkivel szemben.

A „Budapesti Hirlap“ ma a legelterjedtebb, legnépszerűbb magyar ujságlap.

A közönség lelkes támogatása tekintélyt adott szavának s cselekvő befolyást biztosított neki ugy a politikai, mint a társadalmi közéletben. S hogy a „Budapesti Hirlap“ az erkölcsi tényezőkkel nemcsak a nemzeti közszellem és tetterő fölfokozásához járult, hanem hatása konkrét eseményekben is nyilvánult, — elég, ha két mozzanatra hivatkozunk: a csángó-ügyre, melyen a „Budapesti Hirlap“ olvasói régebben 14,000 frtot, ujabbban pedig 4000 frtot megközelítő adománynyal nagyot lendítettek, — s a közmivelődési országos mozgalomra, melyet a „Budapesti Hirlap“ kezdeményezett.

A „Budapesti Hirlap“ politikai cikkeit

valamint eddig, ugy ezentúl is a legkiválóbb, legfüggetlenebb magyar publicisták írják, a kik a közkérdéseket pártatlanul, mindig a nemzeti érdekek szolgálatában tárgyalják.

Politikai hireinket

ugy a közhatalóságok, mint a monarchia külső képviselete köréből megbízható magánösszeállításaink útján szerezzük. Az országgyűlésről gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztjük a tudósításokat, melyek a tárgyalások eleven képét s a beszédekből a lényegest nyújtják. A vidéki politikai és társadalmi közéletre fölvirítási értesítésekkel látnak el levelezőink, s Magyarországon nincs város vagy nagyobb község, hol a „Budapesti Hirlap“ -nak 1—2 rendes levelezője ne volna.

Távirati tudósításai

Európa minden fővárosából: Bécsből, Londonból, Párisból, Berlinből, stb. a politikai s egyéb eseményekről közfölfölvirítést keltenek. Ezek a „Budapesti Hirlap“ -ot a leggyorsabban és legjobban értesült lappá tették.

A hányszor a hazai vagy külföldi események érdekessége, történeti fontossága igényli, a „Budapesti Hirlap“ a szerkesztőségéből küld ki külön tudósítókat. Az utolsó keleti válság és háború alatt az összes magyar lapok közt a „Budapesti Hirlap“ -nak volt a leggyorsabb és legkimerítőbb tudósításai, mert a szerkesztőség nem kimélt költséget és kitűnő tollú külön tudósítókat alkalmazott Konstantinápolyban, Belgrádban s a szerb főhadiszálláson, kiknek táviratai, cikkei, tárcalevelei, térképrajzai a közönséget alaposan tájékoztatták. Tóth Béla, a lap belső munkatársa, a válság alatt három hónapig időzött a Balkánfélszigeten s cikkei az egész európai sajtót bejárták. Kelet fővárosaival most is állandó összeköttetésben vagyunk.

A „Budapesti Hirlap“ nyomdai kiállításában igyekeznünk a nyomdai technika minden eszközét fölhasználni. Marinoni-féle párisi rotációs-gép, mely által lapunk nyomatik, biztosít róla, hogy a „Budapesti Hirlap“, mely naponkint

18,000 példányban

jelenik meg, másfél óra alatt kinyomatva, pontosan érkezzék az olvasók kezébe. — Ajánljuk lapunkat és törekvéseinket továbbra is a mi lelkes magyar közönségünk rokonszenvébe, támogatásába.

AZ ELŐFIZETÉS FÖLTÉTELEI:

Egész évre	14 frt — kr.	Negyedévre	3 frt 50 kr.
Félévre	7 frt — kr.	Egy hóra	1 frt 20 kr.

Az előfizetések vidékről legcélszerűbben postautalványnyal eszközölhetők következő cím alatt:

Budapest, IV. kerület, kalap-utca 16-ik szám, a „Budapesti Hirlap“ kiadóhivatalának.

Budapest, 1886. évi június hóban.

Tisztelettel

A „BUDAPESTI HIRLAP“

Mutatványszámokkal ingyen szolgálunk.

szerkesztői és kiadó-tulajdonosai.